

Księga Rodzaju w Apokalipsie, w których dokonuje analizy teologicznej tych rzeczy, stanowiących dla postaci apokaliptycznych napój i pokarm. W swoich analizach przedstawia łączność między *Pierwszą* i *Ostatnią* Księgą Biblii – swoisty *most teologiczny*.

Druga część dzieła zawiera włoskie tłumaczenie Apokalipsy, którego dokonał M. Adinolfi. Opierając się na dokonanej w części pierwszej

analizie, autor, w części drugiej, dokonuje przekładu greckiego tekstu Apokalipsy na język włoski; przez co znajdujemy w prezentowanej pozycji najnowsze jej włoskie tłumaczenie.

Książka prezentowana w niniejszej recenzji dostępna jest we Włoszech w dobrych księgarniach naukowych, zajmujących się teologią i biblistką.

Ks. Bogdan Zbroja

Apocalisse di Giovanni con commento tratto dai Padri, Santi e Mistici della Chiesa, red. A. Barzaghi, Montespertoli 1997, ss. 709

Książka, pod redakcją Alessandro Barzaghiego, została opublikowana w roku 1997 we Włoszech. Wydana jest w bardzo starannej formie i pięknej szacie graficznej, za którymi idą w parze merytoryczność i kompetencja redaktora. Już na pierwszy rzut oka Komentarz do Apokalipsy budzi podziw odbiorcy, ponieważ spotykamy się z książką ponad 700-stronicową.

Dzieło jest podzielone na trzy części, poprzedzone wprowadzeniem. Pierwsza część zawiera włoski przekład Apokalipsy św. Jana, którego dokonał A. Barzaghi we współ-

pracy z L. Moraldim. Druga – najbardziej obszerna – zawiera komentarze do *Dzieła Janowego*. W trzeciej części autor prezentuje kontekst nowotestamentalny do apokaliptyki – inne prorocтва NT wraz z komentarzami. Książkę kończą indeksy zrobione niezwykle precyzyjnie. Dostrzegamy tu wykazy: autorów komentarzy, samych tekstów Ojców Kościoła, wizji, schematów, skrótów, analiz... itp. Z tego też powodu po całym tekście dzieła możemy się poruszać z niezwykłą swobodą w oparciu o poszukiwane miejsce, autora czy cytat biblijny.

Książka Alessandro Barzaghiego zasługuje na uwagę czytelnika ze względu na niezwykle bogactwo treści. W jednym bowiem dziele mamy zgromadzone dziesiątki komentarzy Ojców Kościoła – starannie wyszukane i ułożone w kontekście tekstu Apokalipsy. W prosty więc sposób odbiorca odnajduje interesujący go fragment Dzieła św. Jana, i przy nim spotyka najważniejsze komentarze Ojców. Wśród nich należy wymienić: św. Augustyna, św. Bernardyna ze Sieny, św. Bernarda, św. Bonawenturę, Mistra Eckharta, Cezarego z Arles, św. Jana od Krzyża, św. Ire-

neusza z Lyonu, św. Tomasza z Akwinu i innych.

Wiadomo, że aby dobrze odczytać tekst Nowego Testamentu, należy poznać jego gatunek literacki i historię interpretacji (Tradycja). Prezentowana książka umożliwia w prosty sposób poznanie, jak w początkach Kościoła była odczytywana Apokalipsa. Jak komentowali ją wielcy myśliciele? Książka jest przeznaczona i dla biblistów zajmujących się Apokalipsą, i dla wiernych, którzy chcą poznać, w jakim kontekście należy odczytywać „*zapieczętowaną na siedem pieczęci księgę*” (por. Ap 5, 1).

Ks. Bogdan Zbroja